

Fay Hattındaki Medya

4. Sayı

Kasım - Aralık 2023 Dönemi

Deprem Türkiye'nin Medya Sektöründe
Nasıl Artçı Etkilere Yol Açtı?

**UK International
Development**

Partnership | Progress | Prosperity

"Bu proje, Birleşik Krallık Ankara Büyükelçiliği'nin İkili İşbirliği Programı tarafından finanse edilmiştir. Bu rapor sadece yazarın görüşlerini yansıtmakta olup Birleşik Krallık Ankara Büyükelçiliği'nin görüşlerini temsil etmemektedir. Raporun içerdiği bilgilerin kullanımından Birleşik Krallık Ankara Büyükelçiliği sorumlu değildir."

“This project has received funding from the British Embassy’s Bilateral Programme Fund. This report reflects only the author’s views. It does not represent view of the British Embassy and the British Embassy is not responsible for any use that may be made of the information contains.”

“Bu proje, Birleşik Krallık Ankara Büyükelçiliği’nin İkili İşbirliği Programı tarafından finanse edilmiştir. Bu rapor sadece yazarın görüşlerini yansıtmakta olup Birleşik Krallık Ankara Büyükelçiliği’nin görüşlerini temsil etmemektedir. Raporun içerdiği bilgilerin kullanımından Birleşik Krallık Ankara Büyükelçiliği sorumlu değildir.”

Gazeteciler Cemiyeti Basın Evi Yayınıdır.

Proje Ekibi

Proje Koordinatörü
Yusuf Kanlı

Editör/ Yazar
Yıldız Yazıcıoğlu

Yazar
Çağrı Kaderoğlu Bulut

Editör Yardımcısı
Naz Akman

Proje Asistanları
Beril Elmadağ
Cemresu Kulga
Sümeyye Ela Er
Samet Arslan

Finans Uzmanı
Nursu Yıldız

Grafik Tasarım / Dizgi
Ateş İlbaşı

Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu

Başkan
Nazmi Bilgin

Başkan Vekili
Savaş Kıratlı

Başkan Yardımcıları
Ayhan Aydemir,
Ertürk Yöndem,
Yusuf Kanlı

Genel Sekreter
Kenan Şener

Mali Sekreter
Ali Topçu

Üyeler
Ümit Gürtuna,
Güray Soysal,
Ali Oruç,
Önder Yılmaz,
Önder
Sürenkök,
Nursun Erel,
Zeynep Gürcanlı

Gazeteciler Cemiyeti Basın Evi

Telefon: +90 312 468 12 09

Mobil: +90 533 045 08 67

E-posta Adreslerimiz:

info@gc-tr.org

info@media4democracy.org

Web sayfalarımız:

www.gc-tr.org

www.media4democracy.org

https://9koy.org

Adres:

Üsküp Caddesi (Çevre Sk.)

No:35, Çankaya, Ankara

İçindekiler

Giriş	6
2023 Yılında Bölgedeki Yerel Medyaya Destek Yetersiz mi Kaldı?	7
Resmi İlan Şartları İçin Deprem Bölgesine İlaveten 4 Ay Süre Tanındı	8
Deprem Bölgesiyle İlgili Halkı Yanıltma Suçlaması Gündemdeydi	8
Yerel Medyanın Mücadelesi ve Sürdürülebilirlik	9
ÖİB Raporlamasına Dayalı Kronolojik Gelişmeler	9
2 Kasım 2023	9
3 Kasım 2023	10
16 Kasım 2023	10
17 Kasım 2023	10
29 Kasım 2023	10
30 Kasım 2023	10
4 Aralık 2023	10
18 Aralık 2023	11
21 Aralık 2023	11
26 Aralık 2023	11
Sonuç	12

Fay Hattındaki Medya - 4. Dönem

Kasım - Aralık 2023

Deprem Türkiye'nin medya sektöründe nasıl artçı etkilere yol açtı?

Türkiye'nin basın özgürlüğünde kötüleşme eğiliminin değişim göstermediği son yıllardaki tabloya, 6 Şubat 2023 depremleri ve ardından yaşanan gelişmeler de eklendi. Depremlerin medya sektöründe nasıl artçı etkiler yarattığı Gazeteciler Cemiyeti'nin bu raporlama çalışmasıyla ele alınıyor.

Giriş

Kasım-Aralık 2023 döneminde, 6 Şubat 2023 depremlerinin üzerinden yaklaşık 10 ay geçmiş olmasına rağmen, toparlanma çabaları anlamlı bir düzeye ulaşamamıştır. 2023 yılı sonuna yaklaşırken, depremden zarar gören toplum kesimlerinin mağduriyetleri yeterince giderilememiş, altyapı imar ve hizmetlerdeki yıkım ortadan kaldırılamamıştır. Yerel medya, yayınlarına dönmesine rağmen olumsuz koşullardan etkilenmeye devam etmektedir.

2023 yılı genelinde, deprem bölgesindeki medyaya yönelik kamusal nitelikli maddi, mesleki, hukuki ve kurumsal destekler anlamlı düzeyde hayata geçirilememiş ve yerel medyanın sorunları karşısında gerekli özen gösterilmemiştir. İlgili kurum ve kuruluşların dönemsel ve parçalı düzenlemelerle yetinmesi, yerel medyanın toparlanma sürecine yeterli katkıyı sunamamıştır.

Bu koşullarda, kamu destek şartlarının esnetilmesi ve yerel medyanın resmi ilan koşullarını sağlayabilmek için birleşmek zorunda kalması, medyanın daha da kırılganlaşmasına ve daralmasına yol açmıştır. Yeterli kamusal desteklerin olmadığı durumlarda, meslek örgütleri ve sivil toplum kuruluşlarının

dayanışma girişimleri devreye girmiştir. Ancak deprem bölgesindeki habercilik faaliyetleri, "halkı yanıltma" suçlamasıyla ve soruşturmalara karşı karşıya kalmaya devam etmiştir.

Fay Hattındaki Medya serisi kapsamındaki ilk üç dönem raporlamamızda 6 Şubat 2023 - 31 Ekim 2023 tarihleri arasında yaşananlar özetlenmişti. Kasım – Aralık 2023 aylarında gazetecilik ve medya alanında yaşananları özetlemeyi amaçlayan bu dördüncü rapor ise Türkiye'nin deprem sürecini unutmaya eğilimi gösterdiğini ortaya koydu. Deprem bölgesindeki zorluklar sürerken deprem gündemi hem toplumsal alanda hem de medyada giderek daha az yer kaplamayı sürdürdü. Bu raporlama döneminde deprem süreciyle ilgili gelişmeler gün geçtikçe çok daha az kayıtlara geçti. Ancak yerel medya kuruluşları ve çalışanlarıyla ilgili sorunlar gibi deprem bölgesindeki yaşam zorlukları da sona ermedi.

Bu raporun oluşturulmasında, serinin diğer raporlarında olduğu gibi Gazeteciler Cemiyeti'nin kendi bünyesinde yürüttüğü basın ve ifade özgürlüğü ihlallerine ilişkin aylık Özgürlük İçin Basın (ÖİB) raporları ile Avrupa Birliği'nin (AB) desteğiyle yürüttüğü Medya için Demokrasi, Demokrasi için Medya (M4D) projesi kapsamındaki dönemsel Medya İzleme Raporları'ndan faydalanıldı. İlerleyen dönemler ise takip eden raporda incelenecektir.

2023 Yılında Bölgedeki Yerel Medyaya Destek Yetersiz mi Kaldı?

Süreçte yıkımı en sarsıcı şekilde yaşayan kentler Kahramanmaraş, Hatay ve Adıyaman başta olmak üzere deprem bölgesindeki kentlerde yerel medya açısından 2023 yılı sonu itibariyle çoğulcu ve güçlü medya kuruluşlarının varlığını sağlayacak olanaklar sunulmadığı ortaya çıktı.

Gazeteciler Cemiyeti'nin haber ve araştırma çalışmaları için gazetecilere telif desteği verdiği projelerinde önceliğini deprem bölgesindeki meslektaşlar olarak belirlemesi örneğinde olduğu üzere 6 Şubat sonrasında dayanışma ön plandaydı. Meslek örgütleri tarafından deprem bölgesindeki ihtiyaçları gözeterek çalışmalar yürütülse de bunun yıkılmış kentlerde abone ve reklam gelirine sahip olamayacak yerel medya için gerekli ekonomik koşulları yaratması mümkün değildi. Bu süreç, depremde yıkımı yaşamış yerel medyanın sürdürülebilirliğini daha da zorlaştırdı.

Yine de meslek örgütleri deprem bölgesi odaklı farklı projeler üretmeye devam etti. Örneğin Aralık ayında IPS İletişim Vakfı / Bianet, Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) ve Oslo Metropolitan Üniversitesi (Gazetecilik ve Medya Uluslararası Merkezi, JMIC) deprem illerinden gazetecilerle atölye çalışmaları gerçekleştirdi.¹

Deprem bölgesindeki gazeteciler ise 6 Şubat sonrasındaki temel beklentilerinin kamu eliyle yapılabilir desteklemeler olduğunu aktardı. Örneğin; Osmaniye'deki depremzede medya çalışanları Radyo Meşal Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Yılmaz, Radyo Gönül'den Muhammed Kırlar, Hasret Haber Müdürü Hasan Kılıç ve Yeni Adımlar sahibi Mustafa Düzenli, kamu kurum ve kuruluşlarından gerekli yardımı alamadıklarını anlattı. Gazeteciler, 6 Şubat deprem sürecinin ardından yetkililerden destek göremediklerini belirterek, adeta ikinci bir deprem yaşadıklarını aktardı.²

1 <https://bianet.org/haber/secim-donemlerinde-hak-haberciligi-deprem-bolgesinden-gazeteciler-atolye-bia-da-bulustu-289449>

2 <https://bianet.org/haber/deprem-bolgesi-osmaniyedeki-medya-emecileri-en-cok-sahipsizlige-uzulduk-289791>

Resmi İlan Şartları İçin Deprem Bölgesine İlaveten 4 Ay Süre Tanındı

Basın İlan Kurumu (BİK), Afet ve Acil Durum Başkanlığı (AFAD) ile birlikte Kasım ayı başında Malatya, Adıyaman, Kahramanmaraş, Hatay ve Osmaniye illerindeki bazı yerel medya kuruluşlarına ekipman desteğinde bulundu.³ BİK Genel Müdürü Cavit Erkılınç'ın deprem bölgesine ziyaretiyle buradaki yerel medya kuruluşlarına yönelik kolaylaştırıcı olmaya devam edecekleri mesajını paylaştı. Deprem bölgesindeki gazete ve internet sitelerine zorunlu koşulan kuralları 31 Aralık'a kadar esnettiklerini anımsatan Erkılınç, "Önümüzdeki süreçte de basınının ayakta kalması için kurum olarak ne gerekiyorsa yapacağız" görüşünü dile getirdi.

Cavit Erkılınç'ın deprem bölgesindeki temaslarının ardından Aralık ayında BİK, yönetmelikteki asgari satış ve internet ortamındaki tıklanma gibi şartlara uyulması için bölgedeki kuruluşlara verilen ilave süreyi uzatma kararı aldı. BİK Yönetim Kurulu, deprem bölgesiyle ilgili alınan önlemlerin 1 Mayıs 2024'e uzatılmasına karar verdi⁴ Toplantıda 2024 ve 2025 yıllarında kontrol kurullarında görev yapacak gazeteci üye adayları da tespit edildi.⁵

Bu arada deprem öncesinde Türkiye'nin her köşesinde yazılı medya kuruluşları, internet ortamıyla rekabet zorluğu ve kağıt, baskı gibi maliyetler

nedeniyle zaten adeta hayatta kalma mücadelesi içindeydi. Basın İlan Kurumu'nun (BİK) internet haber sitesine sahip yayın kuruluşlarına resmi ilan verileceği gerekçesiyle 1 Nisan'da hayata geçirdiği yönetmelik nedeniyle yerel medyada küçülme gözlemleniyordu. Deprem bölgesindeki kuruluşlara BİK'in yönetmelik koşullarını yerine getirmeleri için ilave süre tanınmasına karşın Anadolu'nun farklı kentlerinde yaşanmakta olan gazete birleşmeleri gibi yerel medyadaki daralma dalgası depremde kentlerde de etkisini göstermeye başladı.

Deprem Bölgesiyle İlgili Halkı Yanıltma Suçlaması Gündemdeydi

Basın meslek örgütlerince "sansür yasası" olarak adlandırılan düzenlemeyle Türk Ceza Kanunu'na (TCK) dezenformasyonla mücadele gerekçesiyle eklenen "hatalı bilgiyi alenen yayma" suçu etkisini sürdürdü. Kasım ve Aralık aylarında, deprem bölgesindeki olumsuz gelişmeleri aktarmayı hedefleyenlere veya eleştirenlere yönelik cezalandırma aracı olarak halkı yanıltma suçlaması gündemdeki yerini korudu.

Kasım ayında; İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, Bianet'in kadın-LGBTİ+ haberleri editörü Evrim Kepenek hakkında deprem sürecinde Kahramanmaraş - Pazarcık'la ilgili yaptığı paylaşım nedeniyle "halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma" ile "halkı kin ve düş-

3 <https://bik.gov.tr/kurumsal-duyurular/basin-ilan-kurumu-deprem-bolgesindeki-sureli-yayinlara-destegini-surduruyor/>

4 <https://www.canakkaleolay.com/haber/basin-ilan-kurumu-deprem-bolgesindeki-sureli-yayinlara-destegini-surduruyor-56252>

5 <https://bik.gov.tr/kurumsal-duyurular/basin-ilan-kurumu-deprem-bolgesindeki-sureli-yayinlara-destegini-surduruyor/>

Fotoğrafi: DepoPhotos

manlığa tahrik” iddialarıyla soruşturma başlattı.⁶

Aralık ayında; Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi (DEM Parti) bünyesinde siyasetçi Veli Saçılık hakkında 6 Şubat deprem sürecindeki X hesabından paylaşımları gerekçesiyle iddianame hazırladı. Saçılık, deprem yandıktan sonra Antakya Ürgen Paşa Mahallesi'nde çekilen bir videoyla birlikte gerekli kurtarma desteği olmadığını öne sürdüğü paylaşımı nedeniyle suçlandı.⁷

Öte yandan benzer suçlamalar içeren bir adli süreç de olumlu sonuçlandı. Deprem sürecinde Hatay'ın merkezi Antakya'yla ilgili yaptığı paylaşımlar nedeniyle “halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma” suçlamasıyla yargılanan gazeteci Hasan Sivri hakkında Ankara 33. Asliye Ceza Mahkemesi suç unsurları oluşmadığı gerekçesiyle beraat kararı verdi.⁸

Yerel Medyanın Mücadelesi ve Sürdürülebilirlik

Deprem bölgesindeki yerel medyanın hayatta kalma mücadelesi, yalnızca maddi zorluklarla sınırlı değildi. Aynı zamanda, altyapı eksiklikleri ve insan kaynağı sorunları gibi yapısal zorluklar da bu mücadelenin bir parçasıydı. Gazeteciler Cemiyeti'nin projeleri ve meslek örgütlerinin dayanışma çabaları önemli bir rol oynasa da, uzun vadeli sürdürülebilirlik için daha kapsamlı ve kalıcı çözümler gerekiyordu.

Yerel medyanın sürdürülebilirliğini artırmak için kamu desteğinin yanı sıra, bağımsız fonlar ve uluslararası destekler de kritik öneme sahipti. Ancak, bu desteklerin koordinasyonu ve etkin kullanımı noktasında yaşanan eksiklikler, yerel medya kuruluşlarının toparlanma sürecini yavaşlattı. Gazeteciler Cemiyeti ve diğer sivil toplum kuruluşları çeşitli programlar kapsamında yapılan çalışmalar, bu alandaki bazı boşlukları doldurmayı hedefledi, ancak tüm sorunları çözmekten uzak kaldı.

Deprem bölgesindeki gazetecilerin mesleki daya-

nıklılığını artırmak ve onların özgür çalışma koşullarını sağlamak amacıyla düzenlenen atölye çalışmaları ve eğitim programları, önemli birer destek mekanizması olarak öne çıktı. Bu tür girişimler, gazetecilerin mesleki kapasitelerini artırmalarına ve kriz dönemlerinde daha etkili habercilik yapmalarına olanak tanıdı.

ÖİB Raporlamasına Dayalı Kronolojik Gelişmeler

Özgürlük İçin Basın (ÖİB) projesi kapsamındaki aylık raporlarda, deprem süreciyle ilgili kayıtlara alınan basın özgürlüğü ile ilgili gelişmeleri kronolojik olarak şöyle sıralayabiliriz:

2 Kasım 2023

Malatya'da BİK ve AFAD tarafından altı yerel gazete yetkilisine, AFAD⁹ İl Müdürlüğü binasında, bilgisayar, kamera, fotoğraf makinesi ve yazıcı teslim edildi. Yerel gazete yetkilileri ekipman¹⁰ desteği için AFAD ve BİK yetkililerine teşekkür etti.¹¹

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, Bianet'in kadın-LGBTİ+ haberleri editörü Evrim Kepenek hakkında 6 Şubat Kahramanmaraş deprem sürecinde yaptığı paylaşım nedeniyle “halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma” ile “halkı kin ve düşmanlığa tahrik” iddialarıyla soruşturma başlatıldı.¹² Kepenek, 15 Şubat'ta X'te bir video paylaşarak, “Maraş Pazarcık'ta yardım çadırlarına jandarma el koymuş, ‘tüm yardımlar AFAD üzerinden yapılacak’ denmiş. Güncelleme: Alandaki birçok yardım çadırına el konuluyormuş” mesajını yazmıştı. Kepenek'in paylaşımının ekran görüntüsü, “açık kaynak araştırma raporu” denilerek soruşturma dosyasına konuldu. Kepenek, “İfade vermek için adliyeye gittiğimizde hakkımda geçen hafta yakalama kararı çıkartıldığını öğrendim. ‘Gelmeydiniz yarın Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürlüğü’ne zorla getirilmeniz için talimat yazılacaktı. Halbuki bana ifade vermemle ilgili bir tebligat gelmedi. Salı günü polis arayarak, hakkımda bir dosya olduğunu, savcılığa

6 <https://www.birgun.net/haber/bir-dezenformasyon-suclamasi-da-gazeteci-evrim-kepenek-480647>

7 <https://www.mlsaturkey.com/tr/veli-sacilika-depremdaki-paylasimi-nedeniyle-dezenformasyon-yasasindan-dava-acildi>

8 <https://www.evrensel.net/haber/506205/gazeteci-hasan-sivri-beraat-etti-sansur-yasasiyla-sopa-gostermek-bu>

9 <https://m.haberturk.com/malatya-haberleri/32617158-malatyada-depremezede-gazetecilere-ekipman-destegi>

10 <https://www.trthaber.com/haber/guncel/malatyada-depremezede-gazetecilere-ekipman-destegi-809535.html>

11 <https://www.aa.com.tr/tr/asrin-felaketi/malatyada-depremezede-gazetecilere-ekipman-destegi/3041531>

12 <https://www.birgun.net/haber/bir-dezenformasyon-suclamasi-da-gazeteci-evrim-kepenek-480647>

giderek ifade vermem gerektiğini söyledi. Bugün ifadeye gittim. Avukatımla dosyayı inceledik. 'Savcı bey müsait olunca sizi ifadeye alacak' dediler. Ancak ifade vermeye hazır olduğumuzu söyleyince 'Savcının acil toplantısı çıktı. Sizi alamayacağız' diyerek geri gönderdiler. Yarın tekrar gideceğiz" dedi.¹³

3 Kasım 2023

BİK Genel Müdürü Cavit Erkilinç, deprem sürecinden etkilenen illerde görev yapan gazetecilerle bir araya geldi.¹⁴ Malatya ve Adıyaman'ın ardından Kahramanmaraş ve Hatay'da temaslarını yürüten Erkilinç, kurum olarak deprem bölgesine hassasiyetle yaklaşıtlarını söyledi. Erkilinç, deprem bölgesindeki gazete ve internet sitelerinin yerine getirmesi gereken kuralları 31 Aralık'a kadar esnettiklerini hatırlattı. Erkilinç, daha güçlü bir basın görmek istediklerini belirterek, "6 Şubat tarihinden bu yana şehirlerin en güçlü sesi olarak gördüğümüz basın emekçilerimizin her zaman yanında olduk. Deprem bölgesi olması nedeniyle gazete ve internet haber sitelerinin yerine getirmesi gereken kuralları yıl sonuna kadar esnettik. Önümüzdeki süreçte de basınımızın ayakta kalması için Kurum olarak ne gerekiyorsa yapacağız" ifadelerini kullandı.¹⁵

16 Kasım 2023

Adana 35. Asliye Ceza Mahkemesi, TİP Seyhan İlçe Başkanı Hakan Çayan'ın da aralarında bulunduğu yedi kişi hakkındaki 28 Kasım 2021'de yapılan basın açıklamasından dolayı "Cumhurbaşkanı'na hakaret" suçlamasıyla yargılamada, altı kişi hakkında beraat, Çayan'a ise okuduğu basın metni sebebiyle bir yıl iki ay hapis cezası verdi.¹⁶ Daha önce Cumhurbaşkanı Erdoğan, deprem felaketi nedeniyle depremden etkilenen şehirlerde şahsına yönelik hakaretler nedeniyle açılan davalardan vazgeçmişti.¹⁷

17 Kasım 2023

Ankara 9. Sulh Ceza Hakimliği, RTÜK'ün talebiyle DW üzerinden yayın hizmeti sunduğu tespit edilen

dwturkce.com ve inspiredminds.de alan adlarını "gerekli lisans alımını gerçekleştirmediği" gerekçesiyle¹⁸ erişime engelledi.¹⁹

29 Kasım 2023

BİK 32. Dönem 4. Genel Kurul Toplantısı, Genel Müdür Cavit Erkilinç'in açılış konuşmasıyla başladı. Erkilinç, deprem bölgesine yaptıkları ziyaretler hakkında bilgi verirken, Malatya, Adıyaman, Kahramanmaraş, Hatay ve Osmaniye illerine yönelik anlayışlarını sürdüreceklerini ifade etti. Erkilinç, internet haber sitelerinin resmi ilan yayımlama hakkı kazanmasına dair mevzuat değişikliklerine değindi. BİK, ayrıca analitik dijital ölçümleme sisteminin suistimal edildiğini belirterek, yanlış yollara sapacakların işlerinin işlediği gün pişmanlık yaşayacaklarını vurguladı. Erkilinç, BİK'in dijital dönüşüm çalışmalarını da anlatarak, yapılan altyapı çalışmalarının başarıyla tamamlandığını ifade etti.²⁰

30 Kasım 2023

Türkiye Haber Kameramanları Derneği, 6 Şubat Kahramanmaraş²¹ deprem sürecinde²² görev yapan 77 kameraman ve muhabirin kaleme aldığı "sarsılMA" adlı bir kitap yayımladı. Editörlüğünü Füsün Saheb-kalan'ın yaptığı kitap sekiz aylık bir çalışma sonucu hazırlandı.²³

4 Aralık 2023

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, sosyolog Veli Saçılık hakkında 6 Şubat deprem sürecindeki X hesabından paylaşımları gerekçesiyle TCK'daki "halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yaymak" iddiasıyla iddianame hazırladı. İddianamede, Saçılık'ın "hiçbir veriye dayanmadan sosyal medya hesabı üzerinden belirsiz sayıda kişinin görebileceği şekilde yanıltıcı bilgi yazdığı" ve bu nedenle cezalandırılması talep edildi.²⁴ Antakya Ürgen Paşa Mahallesi'nde çekilen bir videoyu X'ten paylaşan Saçılık, "Depremde kurtarma çalışmaları için ilk üç gün çok önemliydi. Bütün en-

13 https://twitter.com/BirGun_Gazetesi/status/1720183888121651367

14 <https://bik.gov.tr/kurumsal-haberler/erkilinc-deprem-bolgesindeki-basimimizi-yalniz-birakmayacagiz/>

15 <https://sozsakarya.com/haber/17493430/erkilinc-deprem-bolgesindeki-basimimizi-yalniz-birakmayacagiz>

16 <https://www.mlsaturkey.com/tr/erdogan-sikayetini-cekti-yine-de-bir-ceza-cikti>

17 <https://www.ilerihaber.org/icerik/tip-seyhan-ilce-baskanina-cumhurbaskanina-hakaretten-hapis-cezasi-160367>

18 <https://ifade.org.tr/engelliweb/deutsche-welle-erisime-engellendi/>

19 <https://twitter.com/engelliweb/status/1725491158623646044?s=19>

20 <https://bik.gov.tr/kurumsal-haberler/erkilinc-yanlis-yollara-tevessul-edenler-kendilerini-kandiriyor/>

21 <https://www.istiklal.com.tr/haber/6-subat-depreminin-ardindan-77-gazetecinin-anilarini-kaleme-aldigi-sarsilma-raflarda-yerini-aldi/808889>

22 <https://www.memleket.com.tr/yayinlayamadiklarini-yazdilar-gazetecilerin-kaleme-aldigi-sarsilma-kitabi-cikti-2322778h.htm>

23 <https://www.medyaradar.com/77-gazeteci-6-subat-depremleri-sonrasini-yazdi-gazeteci-adaylarina-bilgi-kaynagi-olacak-haberi-2150730>

24 <https://www.medyafaresi.com/haber/depremden-insanlari-olumle-terk-ettiler-diyen-veli-sacilika-dava-acildi/1016939>

kazlardan sesler geliyordu. ‘AFAD dışında hiçbir kişiye-kuruluşa müsaade etmeyeceğiz’ diyerek insanları ölüme terk ettiler” demişti.²⁵ Deprem bölgesinde bir polisin hırsızlık yaptığı iddiasıyla üç kişiye işkence ettiği görüntüleri de alıntıl原因an Saçılık, “İşkencecilik ‘hırsızlık’ üzerinden tekrar ‘vitrine’ çıkarılıyor. Saray Rejimine işkence yakışır” demişti. Soruşturma kapsamında Haziran’da ifadesi alınan Saçılık’a “Devletin egemenlik alametlerini aşağılama” suçlaması da yöneltmişti.²⁶

18 Aralık 2023

IPS İletişim Vakfı / Bianet, Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) ve Oslo Metropolitan Üniversitesi (Gazetecilik ve Medya Uluslararası Merkezi, JMIC) “Seçim Dönemlerinde Hak Haberciliği” projesi kapsamında, deprem illerinden gazetecilerle atölye çalışmaları yaptı. Yerel gazeteciliği güçlendirme, depremde gazetecileri desteklemeye odaklanan programda, hak haberciliği ve seçim döneminde insan haklarına öncelik veren haberlerin üretilmesi için çalışmalar yapıldı. Programa, Adana’dan gazeteci Murat Yıldız, Adıyaman’dan gazeteci Ferit Binzet, Gaziantep’ten gazeteci Jiyan Erkılıç ve Orhan Erkılıç, Diyarbakır’dan gazeteci Evrim Deniz, Elazığ’dan Evren Demirdağ, Hatay’dan gazeteci Akın Bodur, Malatya’dan gazeteci Seher Akbalık Mersin’den gazeteci Barış Çoban, Osmaniye’den gazeteci Mustafa Bardak ve Van’dan gazeteci Şenol Balı katıldı.²⁷

21 Aralık 2023

Anadolu Gazeteciler Temsilcisi ve BİK Yönetim Kurulu üyesi Tahir Gülebak, Mardin’de gazetecilerin katılımı ile düzenlenen toplantıda, basın ve medya kuruluşlarına verilen destekler hakkında bilgilendirmede bulundu. Gülebak, 2023 yılında süreli yayınlarda yaklaşık 2 milyar TL tutarında resmi ilan ve reklam yayımlatıldığını belirterek “Sektörde görev yapan 10 bine yakın fikir işçisi ile 30 binin üzerindeki sektör çalışanın istihdamının korunmasına destek oluyoruz” dedi.²⁸ Basının sorun ve taleplerini dinlemek amacıyla deprem bölgelerini ziyaret edeceğini belirten Gülebak, “Kahramanmaraş depreminde 10 ilde asgari satış

şartı aramadık, internet haber sitelerine ek süre verdik” diyerek, bu verilen desteklerden ötürü BİK Yönetim Kurulu üyelerine teşekkür etti.²⁹

Ankara 33. Asliye Ceza Mahkemesi, 6 Şubat deprem süreciyle alakalı yaptığı paylaşımlardan dolayı “halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yaymak” iddiasıyla yargılanan gazeteci Hasan Sivri hakkında suç unsurları oluşmadığı gerekçesiyle beraat kararı verdi.³⁰ Sivri, “Olması gereken sonuç çıktı. Bu davanın dahi hiç açılmaması gerekiyordu” dedi.³¹

26 Aralık 2023

Osmaniye’deki depremde medya çalışanları Radyo Meşal Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Yılmaz, Radyo Gönül’den Muhammed Kırklar, Hasret Haber Müdürü Hasan Kılıç ve Yeni Adımlar sahibi Mustafa Düzenli, 6 Şubat deprem süreci ardından yetkililerden destek göremediğini belirterek ikinci bir deprem yaşadıklarını ifade etti. Medya emekçileri “Valilik ve belediye başta olmak üzere ilgili kurumlardan; ‘Geçmiş olsun!’ diye manevi duyarlılık bile göremedik!” açıklaması yaptı.³² Yılmaz, “2’si kadrolu, 30 dolayında gönüllü programcımız vardı. Şirketin vergi borçlarını ödeyemiyoruz, kadrolu personelin çıkışını verdik. Destek verilmez ise tanınan bir yıl sürenin sonunda yayına geçemeyiz. Bu güne kadar; Valilik, AFAD veya belediye yetkilileri halimizi sormadı. 30 yıldır kamu hizmeti verirken bizlere duyarsız kalınması bizleri üzüyor” dedi. Kırklar, “Deprem öncesinde 2’si kadrolu, 4 kişi de ücretli olmak üzere program yapımcılarımızla hizmet veriyorduk. Deprem sonrası kumu kurumlarından herhangi bir destek alamadık. Deprem sonrası geldiler, yazdılar-kayıt aldılar ama bu güne kadar bir sonuç alamadık. Vergi Dairesi, SGK ve Bağ-Kur borçlarımız birikti, ödemeye çalışıyoruz. Valilik, AFAD veya belediye yetkilileri bu güne kadar arayıp halimizi sormadı” diye konuştu. Kılıç, “Yeni Çarşı’da kendime ait bürom, depremin ilk günü hasar gördü. Bilgisayar ve diğer ekipmanlarımı kurtaramadım. Hasar tespiti yapıldı ama bu güne kadar bir netice bana ulaşmadı” tepkisini aktardı. Düzenli, “Büro kirası olarak bir ay önce ödediğim; 16 bin lira paramı işyeri sahibinden alamadım. TGC’den deprem sonrası

25 https://kisadalga.net/haber/detay/veli-sacilika-dezenformasyon-yasasi-davasi_87959

26 <https://www.mlsaturkey.com/tr/veli-sacilika-depremdaki-paylasimi-nedeniyle-dezenformasyon-yasasindan-dava-acildi>

27 <https://bianet.org/haber/secim-donemlerinde-hak-haberciligi-deprem-bolgesinden-gazeteciler-atolye-bia-da-bulustu-289449>

28 <https://habermilas.com/haber/18458905/bik-yonetim-kurulu-uyesi-gulebak-kolaylastirici-tedbirlerle-basinin-yanindayiz#>

29 <https://zeybekhaber.com/galeri/bik-yonetim-kurulu-uyesi-gulebak-kolaylastirici-tedbirlerle-basinin-yanindayiz-2649.html>

30 <https://www.evrensel.net/haber/506205/gazeteci-hasan-sivri-beraat-etti-sansur-yasasiyla-sopa-gostermek-bu>

31 <https://haber.sol.org.tr/haber/gazeteci-hasan-sivri-beraat-etti-388068>

32 https://twitter.com/bianet_org/status/1739700103688966572

bir adet laptop geldi. Yerel medya bir kentin yaşayan hafızasıdır, yerel medyayı kaybederseniz; kendi hafızanızı da kaybedersiniz. Yerel yönetimlerden; haftalık gazetelere gereken destek olmuyor. İnsan hakları noktasında yerel medya ciddi anlamda baskı altında; muhatap tarafından tehdit, büro baskını gibi olayları yaşıyoruz” dedi.³³

BİK Yönetim Kurulu, deprem bölgesindeki basın kuruluşlarına yönelik alınan önlemlerin süresinin 1 Mayıs 2024'e uzatılması, resmî ilan ve reklam yayımıyla alakalı süreli yayınlar hakkında yapılacak işlemleri ve diğer idari konuları görüşerek karara bağladı.³⁴ Toplantıda, 2024 ve 2025 yıllarında Kontrol Kurullarında görev yapacak gazeteci üye adayları tespit edildi.³⁵

Sonuç

Fay Hattındaki Medya serisinin bu dördüncü raporunda 1 Kasım ile 31 Aralık 2023 tarihleri arasındaki gelişmeler aktarıldı. Bu gelişmeler, 2023 yılı biterken deprem bölgesindeki medya için hala etkili ve kapsayıcı kamusal desteklerin hayata geçirilememiş olduğunu göz önüne serdi. Bu durum bir yandan bölgedeki yerel medyanın toparlanma sürecini daha da zorlaştırdı. Diğer yandan ise resmi ilan şartlarını sağlama konusundaki baskı yerel medyada birleşmeleri beraberinde getirdi. Söz konusu manzaranın kırılmalı, daralmış ve sürdürülebilirliği zedelenmiş bir yerel medya ortamına yol açtığı vurgulanmalıdır. Bu sürece ek olarak depreme ilişkin habercilik faaliyetlerinin “halkı yanıltma” suçlamasıyla karşılaşması, kutuplaşmaya dayanan otoriter siyasal iklimin deprem sonrasında da varlığını sürdürdüğünü gösteriyor. Buna karşın meslek örgütleri ve çeşitli sivil toplum

kuruluşlarının yerel medyaya dönük dayanışma faaliyetleri devam ediyor.

Tüm bu koşullar, 2023 yılının sonunda yerel medyanın hem kurumsal düzenlemeler yönünden hem de habercilik faaliyetleri bakımından ikili bir zorlukla karşı karşıya kaldığını gösteriyor. Bu şartlar altında yerel medyanın ayağa kaldırılması salt ekonomik ve kurumsal bir sorun olarak değil, kamusal tartışma ve ifade özgürlüğünü içeren siyasal ve toplumsal bir süreç olarak da değerlendirilmelidir. Yerel medyanın varlığı ve gücü, deprem sürecinin daha kapsamlı ve şeffaf tartışılabilmesi, depreme dönük habercilik faaliyetlerinin yerelden ulusal ölçeğe yayılabilmesi, sahanın bilgisinin kamusal tartışmaya aktarılabilmesi ve depreme ilişkin gelişmelerin ülke gündeminde yer bulabilmesi için elzemdir. 2023 yılı sonunda bu alanlarda hala fazlaca yol kat etmeye ihtiyaç bulunduğu söylenmelidir.

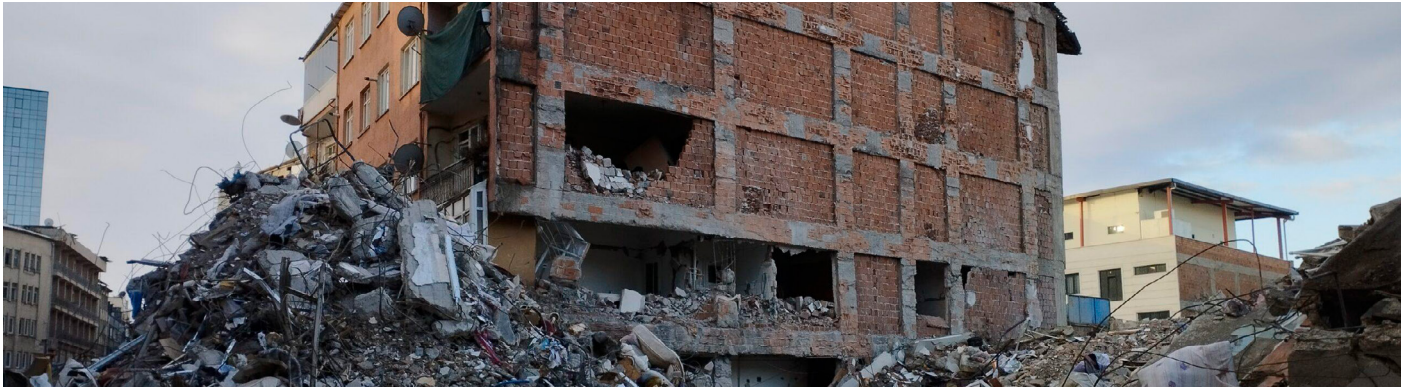
Gelecek raporlar, deprem sürecinin uzun vadeli etkilerini ve yerel medyanın bu zorluklarla nasıl başa çıktığını incelemeye devam edecek. Gazeteciler Cemiyeti'nin ve diğer ilgili kuruluşların çalışmaları, bu sürecin belgelendirilmesi ve anlaşılması açısından büyük önem taşıyor. Deprem bölgesindeki yerel medya kuruluşlarının güçlendirilmesi ve desteklenmesi, hem basın özgürlüğü hem de demokrasinin korunması açısından kritik bir öneme sahip.

Raporda yer alan bulgular ve değerlendirmeler, Türkiye'de medya sektörünün karşılaştığı zorlukların ve çözüm arayışlarının daha iyi anlaşılmasına katkı sağlayacaktır. Deprem gibi büyük felaketlerin ardından, medya sektörü üzerindeki etkilerin minimize edilmesi ve gazetecilerin özgürce çalışabilmeleri için gerekli adımların atılması, toplumsal dayanışmanın ve demokrasinin güçlendirilmesi açısından vazgeçilmezdir.

33 <https://bianet.org/haber/deprem-bolgesi-osmaniyedeki-medya-emekcileri-en-cok-sahipsizlige-uzulduk-289791>

34 <https://www.canakkaleolay.com/haber/basin-ilan-kurumu-deprem-bolgesindeki-sureli-yayinlara-destegini-surduruyor-56252>

35 <https://bik.gov.tr/kurumsal-duyurular/basin-ilan-kurumu-deprem-bolgesindeki-sureli-yayinlara-destegini-surduruyor/>

Fotoğrafi: DepoPhotos – Serdar Özsoy

Gazeteciler Cemiyeti
Association of Journalist

Adres: Üsküp Caddesi No:35 Çankaya/Ankara

+90 312 468 1209

gc-tr.org
media4democracy.org
24saatgazetesi.com
9koy.org